

PREMA BAJCI HANSA CHRISTIANA ANDERSENA •
BASATO SULLA FIABA DI HANS CHRISTIAN ANDERSEN

Ružno pače

AUTORICA, REDATELJICA I KOREOGRAFKINJA •
AUTRICE, REGISTA E COREOGRAFA

Andrea Gotovina

RUŽNO PAČE

(prema bajci Hansa Christiana Andersena)

AUTORICA, REDATELJICA I KOREOGRAFKINJA:

Andrea GOTOVINA

SCENOGRAFIJA:

Katja TALJAT i Fundus INK

GLAZBA I ZVUK:

Carlos Andres FAGIN

KOSTIMOGRAFIJA:

Desanka JANKOVIĆ

OBLIKOVANJE SVJETLA:

Dario DRUŽETA

IZVOĐAČI:

ZOE LANČA, MARTINA BOŽIĆ, BUGA BILETIĆ, DEA BELIĆ, GAEL GABRIEL POGORILIĆ
RADOVANOVIĆ, LUKA PEJKOVIĆ, PIA CUKERIĆ, UNA MIHOVILOVIĆ, ZORA CVIJANOVIĆ, MATEA
KONTOŠIĆ, NOEL SMALBAŠIĆ, GEO PETROVIĆ, PETRA MOHOROVIĆ, LUCIJA RADOLOVIĆ,
PETRA TRAJČESKI, BARBARA JESSICA BAHTAK, SARA ANTUNOVIĆ, ANNA ŠTIFANIĆ, NIKA
GORIČKI, LANA LONČAR, MATIJA ŠAJATOVIĆ, CLAUDIA ŠUSTER, MARTA ŠPIRANEC, ZARRA BAN,
PAULINA GALANT, PETRA UGRIN, RUŽA CUKON, LUKA MIHOVILOVIĆ

„Ružno pače“ danskog autora Hansa Christiana Andersena poznato je diljem svijeta.

Nevolje i patnje malog labuda, koji se greškom izlegao u pačjem gnijezdu, već su generacijama simbol predrasuda i neprihvatanja onih koji se razlikuju od drugih.

Na početku priče, Ružno pače biva omalovažavano i zlostavljano te izbačeno sa seoskog imanja u nepoznat svijet. Tijekom svog puta prolazi kroz brojne izazove, ali istovremeno otkriva vlastitu snagu, rast i unutarnju promjenu.

Ova bezvremenska priča govori o usamljenosti, odbacivanju i težnji za pripadanjem, ali i o hrabrosti da ostanemo vjerni sebi. Predstava nas podsjeća da u svakom „ružnom pačetu“ već od samog početka spava predivan labud.

Riječ redateljice i koreografkinje

Vjerujem kako ste svi čuli za priču o Ružnom pačetu, a ukoliko ne, sigurno ćete kroz život saznati za nju. Ovo djelo H. C. Andersena poznato je diljem svijeta, te se generacijama prenosi. Ono što je mene privuklo ovom naslovu nije njegova popularnost već iskrena potreba da u današnjem svijetu progovorimo o različitostima. O tome kako nije dobro suditi i odbaciti ono nešto, nama drugačije i nepoznato već da trebamo težiti svojoj individualnosti i posebnosti. Možda smo se u nekom periodu svog života osjećali kao Ružno pače ili ćemo se tako osjećati? Možda smo se prema nekome ponijeli kao da je Ružno pače i možda trebamo razmisliti kako to ispraviti? Što je to „ružno“ što nas plaši i tjera da prema nekome razvijemo neprijateljske osjećaje?

Ja volim različitost, ja je slavim i voljela bih na sav glas vikati „Budite drugačiji! Budite svoji!”

A photograph of two women on a stage. The woman on the left is wearing a white, long-sleeved, form-fitting top and a voluminous, shaggy white skirt. She has a white, fluffy wig with a red bow on top and is wearing glasses. The woman on the right is wearing a dark, long-sleeved top and a similar shaggy white skirt. She has a grey, fluffy wig with a red bow on top. They are both looking at each other and holding hands. The background is dark and out of focus.

Tko su ljudi i suradnici koji su uz mene marljivo gradili i radili na ovoj predstavi?

Svakako bih istaknula **Carlusa**, autora glazbe i zvuka koji je i ovoga puta tako vješto sadržaj i emocije prenio u glazbu. Ta glazba, prisutna od početka do kraja, "manipulira" naš doživljaj gledanog. Posebno dominira u drugom dijelu predstave kada se stapa s koreografijom i uz glas naratora priča priču.

No, ono posebno važno što bih ovim obraćanjem voljela postići je upoznavanje s kazališnim granama koje ponekad uzmemo zdravo za gotovo.

U tekstu koji slijedi upoznat ćemo nekoliko „**grafija**“ koje su važan i sastavan dio svake cjelovite predstave.

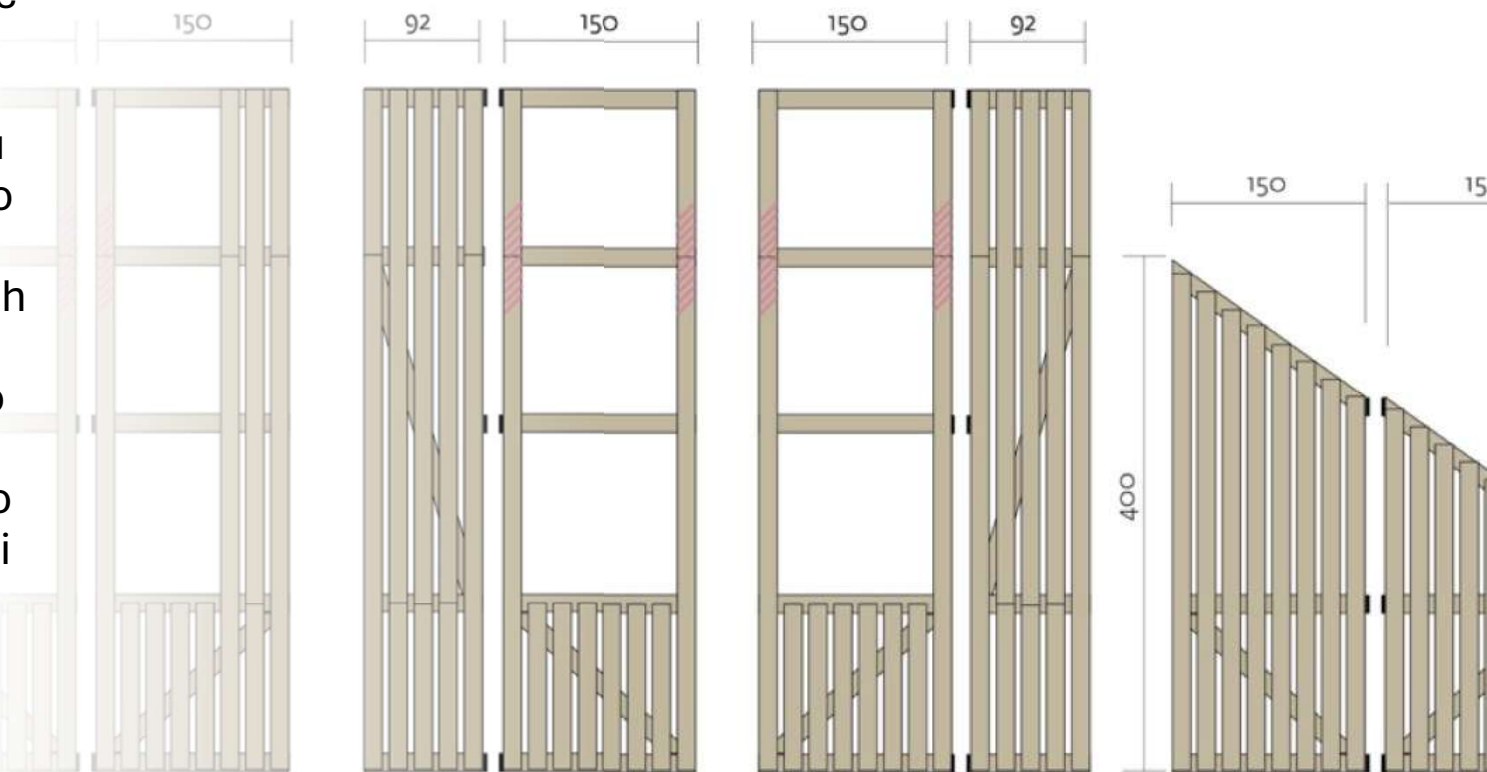
Svaki redatelj, tako i ja, uza sebe ima tim ljudi s kojim surađuje i koji mu pomaže u stvaranju predstave. Ti „**grafi**“ svojim autorskim doprinosom oživljavaju predstavu, smještaju ju u prostor i vrijeme, oblače ju i doprinose kvaliteti.

Naša prva „grafija“ je **SCENOGRAFIJA**. Ta složenica grčkog je podrijetla a sastoji se od riječi SCENE, što znači pozornica i riječi GRAFEIN koja znači pisati ili opisati. To bi jednostavnim prijevodom značilo opis onog što je na pozornici.

„Graf“ koji se bavi ovim segmentom predstave zove se SCENOGRAF. Mi smo predstavi imali SCENOGRAKINJU i naša **Katja** je za potrebe ove predstave osmislila 4 lokacije na kojoj se tijekom radnje događa. U prvoj sceni vidimo Mamu patku sa svojim pačićima. Mjesto radnje je **gnijezdo** i oko gnijezda. Od različitih tkanina, žice i spužve Katja je izradila jedno gnijezdo. Gnijezdo je toliko veliko da su se na jednoj probi svi izvođači ugurali i zabavljali u njemu.

Nakon gnijezda, Mama patka s pačićima odlazi ka Starome mlinu. **Stari mlin** bio je centar imanja, gdje su životinje rado provodile svoje vrijeme. Taj dio scenografije bio je nešto teži za izradu, stoga je Katji u pomoć uskočio i stolar koji je vješto po zadanim mjerama i njezinim nacrtima izrezao daske i pripremio ih za montažu. Budući da se radilo o velikoj konstrukciji bilo je potrebno više ljudi kako bi se sve podiglo, učvrstilo i bilo sigurno da glumci po svemu mogu hodati, trčati, plesati i glumiti. Osim Katje u montaži su sudjelovali i scenski radnici našeg kazališta. Kada je konstrukcija bila spremna slijedilo je farbanje te se dodatno obogatila sjenom, kamenjem i detaljima koji su još vjernije dočarali imanje.

S odlaskom iz sela, Ružno pače upoznaje svijet izvan ograde. Simbolično preskoči ogradu za vrijeme okretanje runda i započinje novo i nepoznato poglavlje u svom životu. Naše kazalište ima mogućnost pozorniškog okretanja i upravo tim okretanjem mi smo postigli da nestane imanje i nastane šuma. **Šuma** u kojoj Ružno pače otkriva vanjski svijet je reciklirana. Reciklaža je važna, stoga se i u kazalištu trudimo koristiti i preuređivati već korištene elemente i davati im novi smisao i život. Stabla, najloni koji se spuštaju s cugova i kameni podesti u nekim prošlim predstavama imali su drugačiju boju, oblik i funkciju. Za potrebe ove predstave Katja ih je popravila, prepravila, ofarbala i nadogradila, te su u potpuno novom ruhu dočarali šumu. Završna scena događa se zapravo u istom prostoru, no s unosom novih elemenata, tijelima plesača te promjenom svjetla u hladne i bijele tonove simbolično smo promijenili i mjesto radnje, te je šuma postala **jezero**.

Uz Katju i njezinu scenografiju jako je važan i dizajn rasvjete. Pod običnim svjetlom kazališna čarolija je manja. Upravo zato je **Dario** osmislio rasvjetu za našu predstavu i time zaokružio vizualnu priču.

Druga važna „grafija“ koju moramo spomenuti je **KOSTIMOGRAFIJA**. Svi znamo značenje riječi kostim, stoga odmah možemo sve povezati i pojam kostimografije prevesti na - *opisivanje kostima*. Kostim je oduvijek važan element u kazališnim predstavama i još od antičke Grčke prerušavanje je neizostavan čimbenik. Kostim podrazumijeva sve što glumac/plesač nosi na sebi, što čini i karakterizira njegov lik.

U našoj predstavi KOSTIMOGRAFKINJA je bila **Desa**. Nakon razgovora i čitanja teksta, te saznanja o koliko se likova u predstavi radi Desa je izradila skice - idejne crteže kostima, zatim je odabrala tkanine i materijale te zajedno sa suradnicom iz jednog krojačkog obrta sve kostime i sašila.

Moramo spomenuti kako u ovoj predstavi imamo 27 izvođača i kako svaki izvođač glumi 2-3 lika stoga računica o koliko se kostima u ovoj predstavi radi nije mala. Evo bit ću precizna, u predstavi ima točno **65 kostima**. Zamislite samo koliko je to. Sve te kostime netko je osmislio i sašio i upravo su ti kostimi uz glumu i pokret stvorili naše likove.

U nekim dijelovima predstave izvođači imaju kratko vrijeme da se preobuku iz jednog kostima u drugi, stoga smo i to posebno vježbali i usavršavali. Neke presvlače su brze, kraće od minute. Zamislite i to! Zamislite da imate samo 50sec za skinuti jedan kostim i obući drugi te izaći na pozornicu kao potpuno novi lik, uživljen i uvjerljiv.

Često se šalimo kako se na pozornici istovremeno događaju dvije predstave. Jedna predstava je ona koju publika vidi i priča koju pričamo, a druga „predstava“ je ona iza scene gdje izvođači trče s jedne strane na drugu, skupljaju rekvizitu, brzo se presvlače, padaju, dižu se, gdje ponekad bude takav kaos... i gdje se koncentriraju za scene koje slijede.

Treća i za sada zadnja „grafija“ koju ćemo upoznati je **KOREOGRAFIJA** a „graf“ koji se njome bavi zove se KOREOGRAF. Slično kao i kod scenografije i kostimografije gdje opisujemo i pišemo kostime i scenu, koreografijom zapisujemo pokret i ples. Niz pokreta nazivamo plesnim rečenicama, a skup tih rečenica nazivamo sekvencama. Smještajući te plesne sekvence u prostor i vrijeme, dajući im određenu kvalitetu i način izvođenja nastaje koreografija. Ova je predstava prepoznatljivo podijeljena u dva dijela. U prvom dijelu predstava priča dramskim jezikom a u drugom dijelu jezikom pokreta i tijela. U prvom djelu ima elemenata koreografije kao što i u drugom dijelu ima elemenata drame ali vrlo je jasno što dominira. Ja sam po struci plesna pedagoginja, koreografkinja i plesačica stoga ne čudi da je ples i pokret tako snažno zastupljen u ovoj predstavi. Moja želja bila je odvojiti svjetove i upravo na ovaj način „realni“ svijet u kojem je Ružno pače rođeno drugačiji je od onog koji tek slijedi i koji tek ima upoznati.

Vjerojatno je i moj životni put podsvjesno ispričan ovom pričom. Odrastanje i školovanje u Puli je moj „realni“ svijet a odlazak u Amsterdam na daljnje školovanje i usavršavanje otvorio je svijet plesa i ljubavi prema plesu kojim se i dalje bavim.

Upravo radi toga, scena u kojoj Ružno pače napušta imanje i majku te odlazi u nepoznat svijet, uvijek iznova izmami suze na mom licu. Hoće li i moj sin otići u potrazi za svojim snovima? Vjerujem da hoće. Jedno je sigurno, Svi jednom moramo otići kako bi se mogli vratiti. Sebi.

Vjerujem kako ćete sve spomenute elemente prepoznati tijekom predstave. Bilo bi mi drago da obratite pažnju na glazbu, scenografiju, kostimografiju, rasvjetu i koreografiju. Možda se i u vama krije neki budući autor i „graf“ koji će stvarati i oživljavati čarobne svjetove. I biti svoj.

Biti drugačiji.

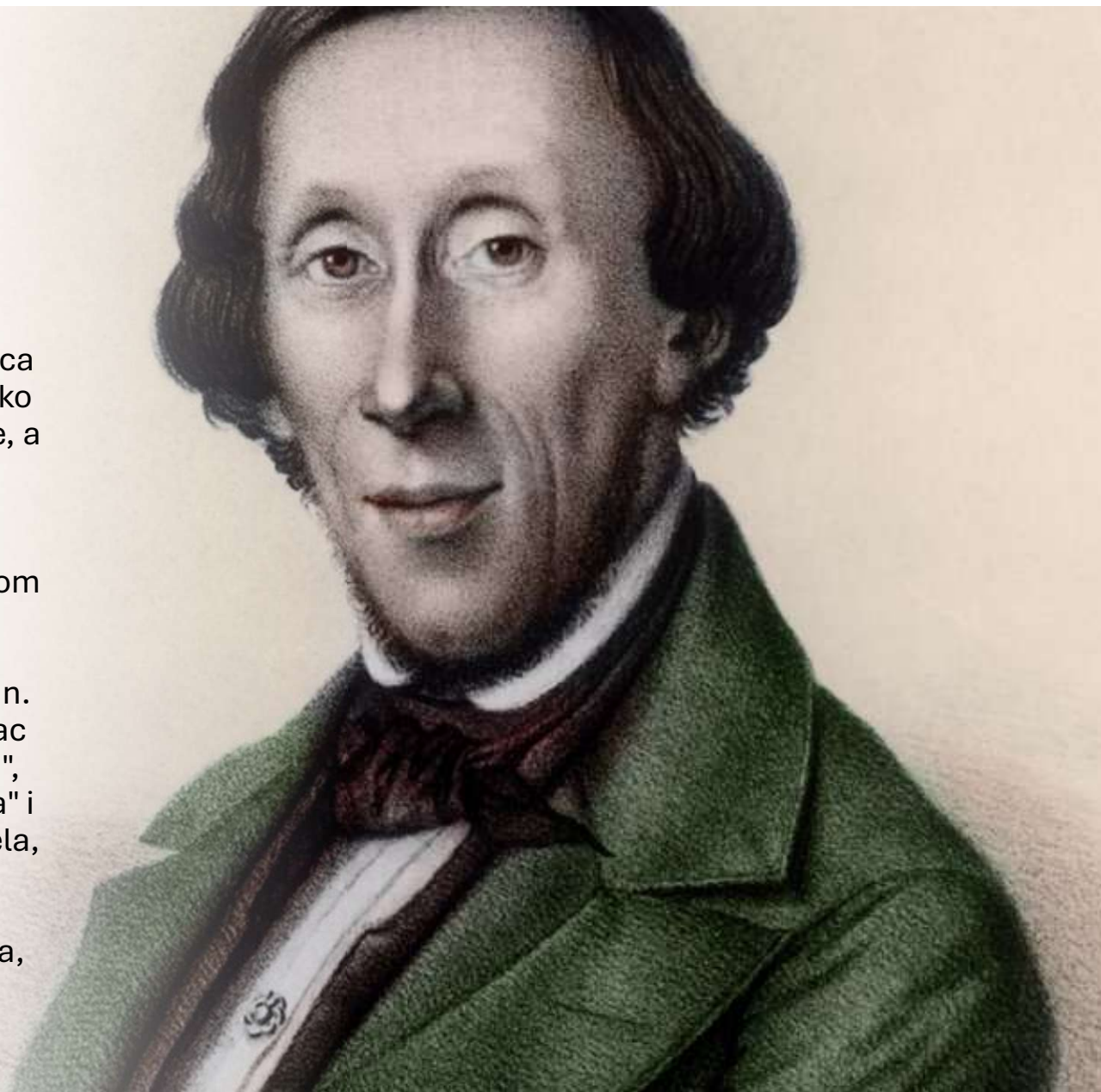
Andrea Gotovina

HANS CHRISTIAN ANDERSEN

Rođen je 2. travnja 1805. u Odenseu, u obitelji siromašnog postolara te majke koja je nakon smrti oca morala sama preuzeti brigu za malog Andersena. Kako bi prehranila sebe i njega prihvaćala je razne poslove, a iako je htjela da nauči neki zanat, Andersen je imao drugu želju. Sa samo četrnaest godina krenuo je put Kopenhagena, bez bilo kakve financijske pomoći. Odlučio je čim stigne upisati kazališnu školu s baletom i pjevanjem. Unatoč velikoj želji u školi se nije dugo zadržao. Otpuštaju ga kao potpuno nedarovitog. Od početka karijere put dokazivanja nije bio nimalo lagan. Ipak, postao je svjetski slavan realistične danski pisac bajki, među kojima su najpoznatije "Snježna kraljica", "Ružno pače", "Mala sirena", "Djevojčica sa šibicama" i druge. Smatra se tvorcem danske proze. Njegova djela, prevedena na preko 150 jezika i tiskana u milijunima primjeraka diljem svijeta, bila su nadahnuće za stvaranje mnogih kazališnih djela, baletnih predstava, filmova, skulptura i slika.

Umro je u Kopenhagenu, 4. kolovoza 1875. Godine.

Zadatak: Svi smo različiti, i to je predivno!

Sjednite zajedno u krug. Ispred svakog neka bude prazan list papira s vašim imenom.

Uzmite trenutak da pogledate sve oko sebe, svoje prijatelje iz razreda ili skupine.

Razmislite po čemu je svatko poseban: što lijepo radi, u čemu je dobar, što ga čini jedinstvenim.

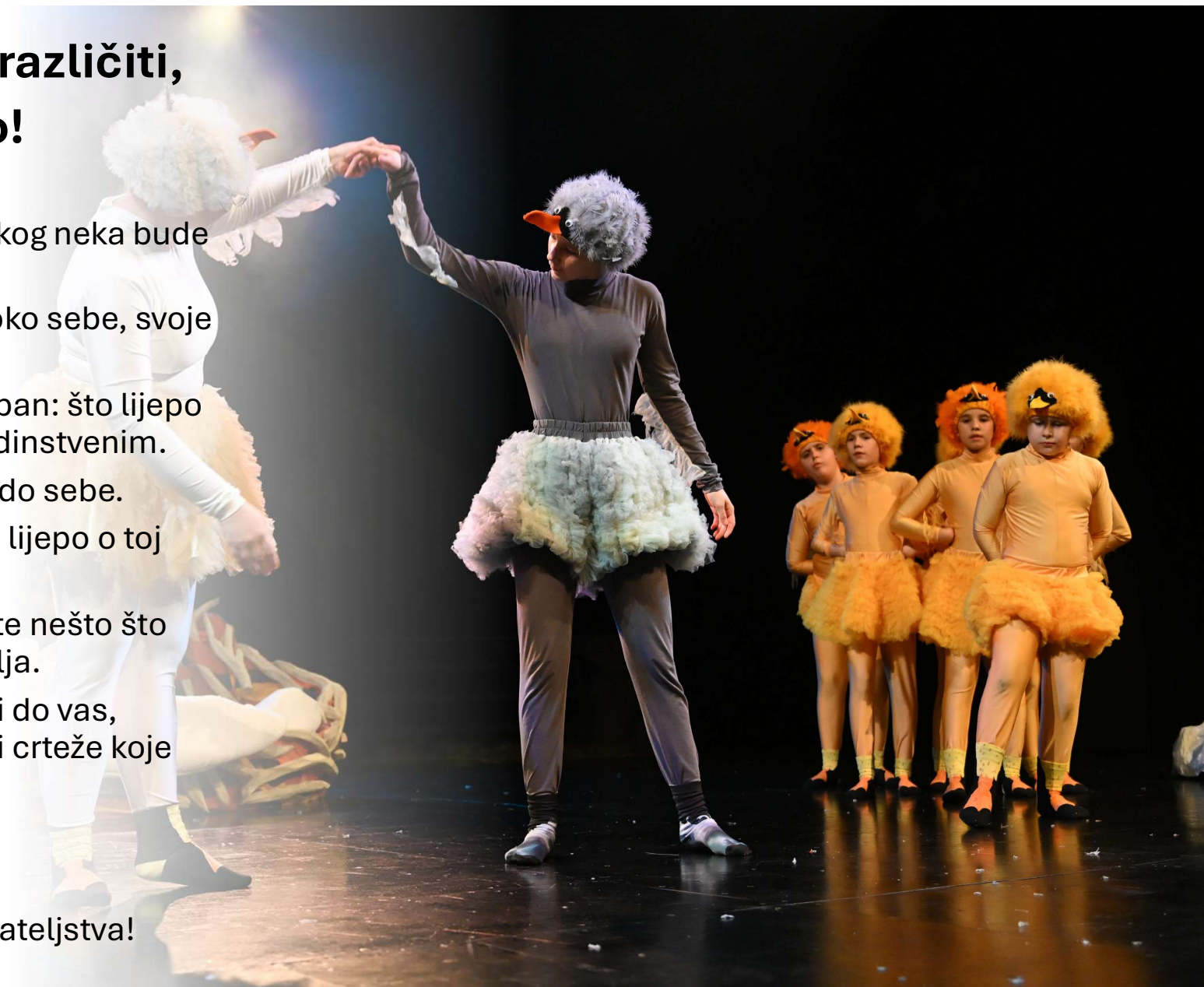
Zatim pošaljite svoj papir prijatelju do sebe.

Ako već znate pisati, napišite nešto lijepo o toj osobi; riječ, poruku ili rečenicu.

Ako ste još mali i ne pišete, nacrtajte nešto što pokazuje što volite kod svog prijatelja.

Kada se papir s vašim imenom vrati do vas, pročitajte ili pogledajte sve poruke i crteže koje su vam prijatelji poklonili.

Uživajte u lijepim mislima i zajedno slavite svoju različitost i ljepotu prijateljstva!

KAZALIŠNI BONTON

Kazalište je posebno i čarobno mjesto!

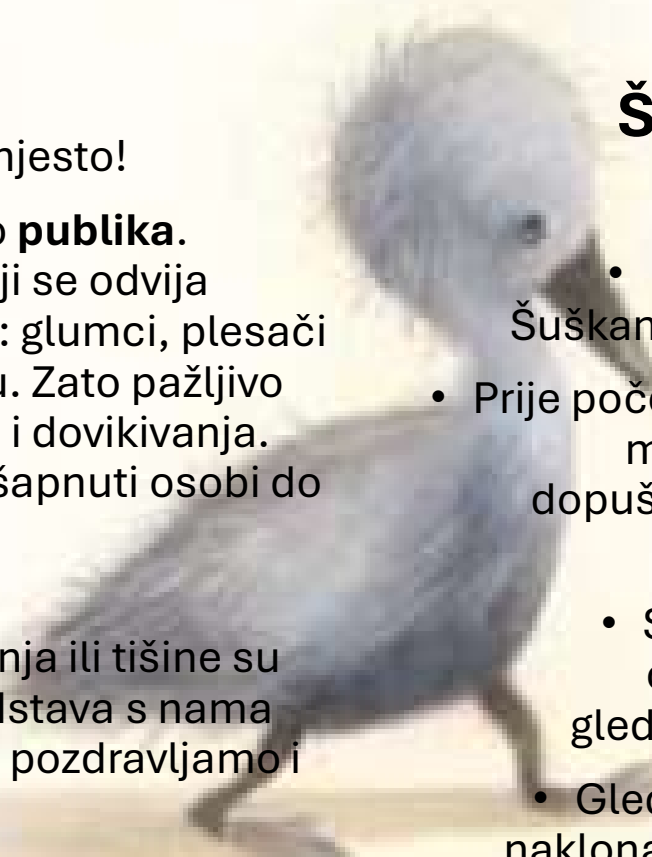
Dolaskom u kazalište postajemo **publika**. To znači da smo dio događaja koji se odvija uživo. Pred nama su stvarni ljudi: glumci, plesači i izvođači koji s nama dijele priču. Zato pažljivo gledamo i slušamo, bez pričanja i dovikivanja. Ako nešto želimo reći, možemo šapnuti osobi do sebe ili pričekati kraj predstave.

Reakcije poput smijeha, uzbuđenja ili tišine su dobrodošle, one su znak da predstava s nama komunicira. A na kraju, izvođače pozdravljamo i zahvaljujemo im **pljeskom**.

Nakon predstave, lijepo je zajedno s odraslima razgovarati o onome što smo vidjeli, čuli i osjetili.

Što u kazalištu poštujemo?

- U gledalište ne unosimo hranu ni piće. Šuškanje i mirisi ometaju i izvođače i publiku.
- Prije početka predstave obavezno isključujemo mobitele. Fotografiranje i snimanje nisu dopušteni. Svjetlo ekrana i zvukovi prekidaju kazališnu čaroliju.
- Sjedimo mirno na svojim mjestima i ne ometamo druge gledatelje. Ne šetamo gledalištem i ne penjemo se na pozornicu.
- Gledalište napuštamo tek nakon završnog naklona izvođača. Pljesak na kraju najljepši je poklon izvođačima i naš način da im kažemo: „Hvala.“

UPUTE ZA ODRASLE

- Odaberite predstavu primjerenu uzrastu djeteta.
- Prije dolaska u kazalište razgovarajte s djetetom o predstavi i pravilima ponašanja.
- U kazalište dođite na vrijeme, preporučuje se dolazak barem 15 minuta ranije kako biste u miru ostavili stvari u garderobi i zauzeli svoja mjesta. Kašnjenje ometa tijekom predstave i ostalu publiku.
- Ako je potrebno, dijete odvedite na toalet prije početka predstave
- Tijekom predstave ne koristi se mobitel, ne jede se, ne pije i ne snima
- Predstavu gledajte zajedno s djetetom kako biste nakon nje mogli razgovarati o doživljenom

Produkcija:
Istarsko narodno kazalište - Gradsko
kazalište Pula
Kazališna sezona 2025/2026. – Oda miru

Premijera: 06.12.2025.
Trajanje: 45 min
Uzrast: 4+